గతుంకుల బాట

'మే ఐ కమిన్ సార్'

మృదువుగా అడిగింది డాక్టరు శారదాదేవి. ఆ రోజుకి తన పని పూర్తి చేసుకొని ఇంటికి వెళ్ళబోతూ మందుల బీరువాకు తాళం వేస్తున్న శ్రీధర్ ఆమె స్వరాన్ని గుర్తుపట్టాడు.

"ఓ మిసెస్ మూర్తిగారా! రండి రండి" అన్నాడు.

శారదాదేవి హృదయం ఒక్క_క్షణం కంపించింది.

"నన్ను పలకరించడానికి కూడా మూర్తిగారి పేరే ఉపయోగించాలా? నాకూ ఓ పేరుంది" అంది గంభీరంగా.

ఆ మాట ఎందుకన్నది అర్థం కాలేదు డాక్టర్ శ్రీధర్‌కి. ఏదో ఛలోక్తికి అంటోందేమో అని సరిపెట్టు కున్నాడు.

శారదాదేవి లోపలకు వచ్చి కూర్చోగానే ఆమెకు ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో తను తిరిగి కూర్చుంటూ, "ఈమాట ఇపుడు నేను క్రొత్తగా అంటున్నది కాదు. వివాహిత అయిన స్త్రీని అలా పిలవడం పరిపాటేగా మిసెస్ మూర్తీ" కొంటెగా చూస్తూ అన్నాడు.

మళ్ళీ అదే సంబోధన వినేసరికి ఆమె మనసు పట్టరాని ఆవేశంతో ఊగిపోయింది?ఆ ఆవేశం కనులలో ప్రతిఫలిస్తూ ఉండగా అంది."శ్రీధర్ గారు కొన్ని పరిపాటే అయినా అది పొరపాటు అని నా అభిప్రాయం. ఇలాటి సాంప్రదాయాలే స్త్రీజాతిని అణగద్రొక్కేది! ఆమెకు బానిసత్వాన్ని మిగిల్చేది?" ఈరోజు శారదాదేవి ఎందుకలా మాట్లాడుతుంది శ్రీధర్‌కి అంతుచిక్కలేదు. తగిన కారణం ఏదో ఉండి ఉంటుందని మాత్రం ఊహించాడు. శారద మనస్సు అతి సున్నితమైనది.ఆమెతో అతనికి పది సంవత్సరాల పరిచయం ఉంది. వారిది అతి గాఢమైన స్నేహసంబంధం. అతి సున్నితమైన శారద మనస్సు ఎందుకో తీవ్రంగా గాయపడి ఉంటుంది. లేకపోతే ఇలా ఎందుకు మాట్లాడుతుంది? నెమ్మదిగా చల్లని మాటలతోనే ఆమె నుంచి విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి అనుకుంటూ మళ్ళీ మాట్లాడడానికి ఉపక్రమించాడు.

"శారదా నిన్నొక మాట అడుగుతాను. ఏమీ అనుకోవుగా?అన్నాడు ఆమె కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూస్తూ:

'తప్పకుండా' అంది ఆ చూపుల్ని తప్పించుకుంటూ.

"తీరా అడిగేక నా స్వవిషయాలు నీ కనవసరం అనకూడదు సుమా."

"అనను శ్రీధర్, అలా ఎప్పటికీ అనను.ఈరోజు నా మనస్సులో బాధంతా నీతో చెప్పుకోవాలనే ఇలా వచ్చాను."

ఆమె ఇంతసేపు చూపించిన గంభీరమంతా మాయం అయిపోయింది ఆమె చూపులో దైన్యం చోటు చేసుకుంది.

"చెప్పు శారదా, నువ్వెందుకో తీవ్రంగా బాధపడుతున్నట్టు నుండే నేను గ్రహించాను. చెప్పు మరి నీ ఆవేదన ఏమిటో" తన కుర్చీని ఆమెకు దగ్గరగా లాక్కుని మరింత లాలనగా అన్నాడు.

శ్రీధర్ అంత లాలనగా అడిగేసరికి శారదాదేవి ఇక దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక పోయింది.

"అదేమిటి శారదా. ఏమిటా కన్నీళ్ళు? నువ్వే ఇలా బేలవై పోతున్నావా?"

"లేదు. లేదు శ్రీధర్. నేను ఎన్నటికి బేలనుకాను. కాకూడదన్నదే నా తీవ్ర ఆకాంక్ష" కన్నీరు తుడిచేసుకుని మళ్ళీ ముఖంలోకి గాంభీర్యం తెచ్చుకుంది.

"నువ్వు నాకో సహాయం చేయాలి."

"ఏమిటది?"

"అదే పరిహాసంగా మీరు నాతో అన్నదే. ఆ మాట నిజం చెయ్యాలి."

శ్రీధర్‌కు ఏం గుర్తు రాలేదు. "నేనేమన్నాను?" అమాయకంగా అడిగాడు.

"అదేదో గిరిజన ప్రాంతానికి ట్రాన్స్ఫరు చేస్తాను. వెళ్తావా? అన్నావుగా. అదే ఇప్పుడు నీ నుంచి కోరుకుంటున్నాను."

శ్రీధర్ ఆశ్చర్యపోయాడు. "ఆ కొండ ప్రాంతంలో నువ్వేం సుఖపడగలవు? పెద్ద ప్రొప్రయిటరుగారి భార్యవి. నిజానికి నీకు ఉద్యోగం చేయవలసిన అవసరం లేదు. నీ చదువు సార్ధకత కోసం ఉద్యోగం చేస్తున్నావుగాని."

"ప్లీజ్ అలా మాట్లాడకండి. మూర్తిగారి హోదా, ఆయన ఆస్తి వీటితో నా జీవితం ముడిపడి వుండకూడదు. నా జీవితం నాది కావాలి. నా బిడ్డల బ్రతుకు బాట నేనే ఏర్పరుచుకోవాలి అందుకు నాకు ఉద్యోగం చాల అవసరం. మీ నుంచి నేను కోరిన ఈ సహాయం మీరు చేయటం అంత కన్నా అవసరం."

శారద ధోరణి శ్రీధర్‌ను మరింత ఆశ్చర్య పరచింది అయోమయంగా ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తుండి పోయాడు. ఆ కళ్ళు ఏదో దృఢ సంకల్పాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ దీక్షాజ్యోతుల్లా వెలిగిపోతున్నాయి.

"నా జీవన మార్గంలో అవరోధాలుగా బండరాయిలాంటి అతని హృదయం, పల్లేరు కాయల్లాంటి అతని ధనం ఉండటానికి వీల్లేదు."

"ఏమిటి శారదా నువ్వంటున్నది? తొందరపడి ఇలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకోవటం అంతమంచిది కాదు."

"నీకు తెలియదు శ్రీధర్. తొందరపాటు ఆలోచిస్తూ కాలం కరగించేయటం అవివేకం అనిపించు కుంటుంది. నా పిల్లల భవిష్యత్తు దృష్టిలో ఉంచుకుని నేనీ నిర్ణయానికి రాకతప్పలేదు. డబ్బులోనే సుఖముందని, భర్తకు దూరమైన స్త్రీ జీవితం అగచాట పాలవుతుందని ఆత్మవంచన చేసుకుంటూ పోతే పిల్లల భవిష్యత్తు దెబ్బతింటుంది."

"అందుకని ఒంటరిగా బ్రతకటానికి నిర్ణయించుకున్నావా? బాగా ఆలోచించుకో శారదా! ఎలాగైనా సర్దుకు పోవటానికి ప్రయత్నం చెయ్యి, అతనే దారికి రావచ్చు."

"అది అసంభవం శ్రీధర్. ఆ యింట పెరిగితే పిల్లలు మంచి పౌరులుగా తయారు కాలేరు అతని నీడలో నేనుంటే వాళ్ళని ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద్దలేను అతని సంస్కారం పిల్లల మీద ప్రతిఫలించక తప్పదు."

"పొరపడుతున్నావు.మట్టిలోనే బ్రతుకుతూ తన శరీరానికి మాలిన్యం సోకకుండా బ్రతికే కుమ్మరి పురుగుని చూడలేదూ నువ్వు? అలానే అతనితో కలిసి జీవిస్తున్నా, ఆ చిన్న ప్రాణిని ఆదర్శంగా తీసుకుని తల్లిగా నీవు కోరుకున్న రీతిలో నీ బిడ్డల్ని తీర్చిదిద్దు."

"అదీ అసాధ్యమే. మా మార్గాలు ఎప్పటికీ కలియవు. మూర్తిలో ఇక ఎలాటి పరివర్తనా రాదు. నేను ఆశించటం లేదు కూడా. మేం విడి పోతేనే పిల్లల భవితవ్యానికి మంచిది."

పదేళ్ళ క్రితం ఎంతో ఉత్సాహంగా అందం, ఆనందం, చదువు ముప్పేటల హారం ధరించి. తన మనస్సును ఆకట్టుకొని ప్రాణ స్నేహితురాలైన శారదకు, ఇప్పటి శారదకు అసలు పోలిక ఉందా? అనిపిస్తుంది. ఇద్దరి మధ్యా అరమరికలు లేని స్నేహం; ఏ చిన్న విషయమైనా ఒకరితో మరొకరు సంప్రదించు కొనేవారు. ఎలాటి అభిప్రాయాలైన నిస్సంకోచంగా వెలువరించు కొనేవారు. శారద తనకు పరిచయమైన కొద్ది కాలానికే ఇద్దరి మధ్య ఎంతో సాన్నిధ్యం ఏర్పడి పోయింది. ఒకే కాలేజీలో చదవక పోయినా, డాక్టరు పట్టా తీసుకొని తనకు బాగా కావలసిన డాక్టరు

రామనాథం దగ్గరకు అసిస్టెంటుగా వచ్చింది. అప్పటికే రెండు సంవత్సరాలుగా అతని దగ్గర అసిస్టెంటు సర్జనుగా ఉంటున్నాడు తను. రామనాథం గారే శారదను తనకు పరిచయం చేసేరు. అప్పుడు అతనన్న మాటలు ఇప్పటికీ తను మరచిపోలేదు "చదవటమైతే శారద ఈ చదువు చదివింది గాని ఉత్త అమాయకురాలు! పువ్వులాంటి మనస్సున్న నా మేనకోడలికి నువ్వే ఈ వాతావరణాన్ని అలవాటు చేయించి ఈ వృత్తిలోని మెలుకువలే కాక జీవితానికి ఉపకరించే ఎన్నో విషయాలు నీ స్నేహంలో శారద నేర్చుకోవాలి" ఆ మాటలు విన్న క్షణం రామనాథం తన పైన ఏదో బాధ్యత మోపినట్టు అనిపించింది. అందుకే ఈనాడు ఇంతగా గుర్తు వస్తున్నాయి ఆ మాటలు! కాని శారద ఇప్పుడు తన సలహా పాటించేలా లేదు. ఆమె నిశ్చయం దృఢ నిశ్చయంగా ఉంది. శారద భర్తనుంచి వేరుపడి తీరుతుంది. ఎందుకు ఇంతగా మనస్సు మార్చుకుందో! అసలు శారదకు సాంసారిక జీవితం పట్ల ఎంతో కుతూహలం. తనభర్త ఇలా ఉండాలి, అలా నడుచుకోవాలి అని ఎన్నెన్నో ఊహలల్లుకుంది. అందగాడు, ఆస్తి పరుడు అయిన మూర్తి తనను చేపడతాడన్నప్పుడు ఆమె ఆనందం అవధులు దాటింది. అందమైన మూర్తిలాగే అతని హృదయాన్ని ఊహించుకొని మురిసిపోయింది. ఎంతటి సంపన్నుడో అంతటి సంస్కార వంతుడని సంబరపడింది. మిన్నంటిన ఆమె సంబరాన్ని చూస్తూ తను అడిగాడు—

"శారదా ఈ రోజు నిజంగా నీలో ఇంత ఆనందాన్ని చూడగల్గుతున్నాను. ఎంతో కాంతివంతంగా వెలిగిపోతున్న నీ ముఖం చూస్తూంటే నిజంగా స్త్రీ జన్మ సార్థకత అదేనేమో అనిపిస్తోంది. ఏమంటావు?"

శారద చిరుసిగ్గులు, సిరినవ్వులు కలగలిపి ఒలకబోసింది అందు లోనే అతనికి సమాధానం దొరికింది. కాని అతని ప్రశ్నకు జవాబు చెప్ప టంకోసం ఆమె గులాబీ పెదవులు విచ్చుకోనూ విచ్చుకున్నాయి.

"అవును శ్రీధర్. స్త్రీ హృదయాన్ని నువ్వు బాగా అర్థం చేసు కున్నావు. రోగుల మధ్య బాధ్యతల బరువుతో, గుండె దడ దడలను మాత్రమే తెలియజేయ గలిగే స్టెతస్కోపు చేరువలో, కత్తుల మధ్య కాలాన్ని కరగించుకొనే ఈ అమూల్య పదవికి తగిన అలంకరణ కంటె పతిదేవుని సన్నిధిలో ఆదర్శ గృహిణిగా, అచ్చమైన భారతీయ వనితలా, మమతల పందిరి అల్లుకోవటమే నాకిష్టం వలపు విరులు విరబూయటమే నా జీవిత పరమార్థం" అంది.

అలా భావించే శారద ఇప్పుడు అందుకు పూర్తిగా భిన్నమైన మార్గాన్ని ఎలా అవలంబించాలను కుంటోంది? అలా ఆలోచిస్తూ ఉండి పోయాడు శ్రీధర్. శారదాదేవి మనస్సులో కూడా ఆలోచనలు సుడులు తిరుగుతున్నాయి.

నిజమే! తన నిర్ణయం శ్రీధర్‌ని ఆశ్చర్య పరచటంలో అర్థంలేక పోలేదు. తను ఎన్ని ఆశలతో, ఎంతో ఆనందంగా తన దాంపత్య జీవన ములో అడుగుపెట్టిందో, తెలుసు శ్రీధర్‌కి. భర్తని దైవంగా భావిస్తూ, ప్రణయ జీవనమే పరమార్థంగా ఎంచుకున్న తను ఇలా ప్రవర్తించటం శ్రీధర్‌కి కొంత కలవరం కూడా కలిగించి ఉంటుంది. కాని, తనీ నిర్ణయా నికి రావటానికి ఎన్ని బలమైన కారణాలు ఉన్నాయి. అవన్నీ తను ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవటం తప్ప మార్గాంతరం లేదని గట్టిగా చెపుతున్నాయి. నిన్న మొన్నటి దాకా జరిగిపోయిన ఎన్నెన్నో సంఘటనలు ఒక్కొక్కటీ

ఆమె కళ్ళముందు కదలాడుతున్నాయి. ధనస్వామినన్న అహంకారం తప్ప! మూర్తి హృదయంలో అనురాగమే లేదు. అతను తనను పెళ్ళి చూపులలో చూసిన కొద్దిసేపట్లో తనీ విషయాన్ని ఎలా అర్థంచేసుకోగలదు? అది తనకు అవగతమయేసరికి కొన్ని సంవత్సరాలే పట్టింది. అప్పటికే తను ఇద్దరు పిల్లల తల్లి అయిపోయింది. అహర్నిశలూ తన వ్యాపార కార్యాలలోనే నిమగ్నుడైన మూర్తినుంచి తను ఏనాడు కోరుకున్న రీతిలో ప్రేమ పొందలేక పోయింది. తొలిసారిగా తను అతనితో అంది" ఇంతగా పనుల ఒత్తిడితోనే మునిగిపోతే ఎలాగండీ? మన ముచ్చటలు ఎలా తీరాలి? జీవిత మాధుర్యాన్ని చవిచూసేదెప్పుడు?"

మూర్తి అదోలా నవ్వాడు. "అందరికీ చేదు మందులు పంచిఇచ్చే నీకు మాధుర్యం తెలుసా? నన్నడుగుతే మాధుర్యం మధువులోనే ఉందంటాను. విలాసంగా జీవించాలంటే లెక్కలేనంత డబ్బు కావాలి అది నాకు ఉంది కాని. ఇంకా ఇంకా కావాలి! అందుకే నేను ఎంత సమయమైన వెచ్చిస్తాను డబ్బుతో కొనగలిగే సుఖాలన్నీ కొనుక్కుంటూ జీవితాన్ని గడిపేస్తాను" అన్నాడు.

"అంతేనా? మీరు నానుంచి ఏమి కోరటం లేదా?"

"ఎందుకు కోరటంలేదు? నా త్రోవకు నువ్వూ, నీ పిల్లలు అడ్డు రాకూడదు అదే మీనుంచి నేను కోరేది!"

తను ఆ మాటలకు విశ్చేష్టురాలయింది. "అయితే పెళ్ళెందుకు చేసుకున్నారు?" అప్రయత్నంగా అడిగేసింది,

మళ్ళీ అతడు చిద్విలాసంగా నవ్వాడు "సరేలేవోయి పెళ్ళనేది నా దృష్టిలో ఓ సాంఘిక మర్యాద! అంతే అయినా ఇప్పుడు నీకేం తక్కువయింది?అప్పుడప్పుడు నేను నీకు భర్త అందివ్వవలసిన సౌఖ్యాన్ని అందిస్తున్నానుగా?" మూర్తి అలా అనేసరికి తనలో సహనం నశించింది.

"ఛీ మీతో మాట్లాడం నాదే పొరపాటు. ఇలాంటి భావాలు మీలో జీర్ణించుకొని ఉన్నాయని మీ ప్రవర్తన వల్లే తెలుస్తోంది" అనేసింది. పెళ్ళి చేసుకోవటం అతని దృష్టిలో సాంఘిక మర్యాద? అయితే,అతనితో కలిసి తను ఆ సాంఘిక మర్యాద కోసమే జీవించక తప్పదు అనుకున్న తర్వాత భర్తతో తను ఎలాటి వాదులాటకు దిగలేదు. నిర్లిప్తంగా రోజులు గడిపేయటం అలవరచుకుంది. కాని, మనసుమాత్రం మోడువారి పోయింది. ఆ మోడు మరోరకం చిగురులు తొడిగింది. ఆ చిగురులే తన చిన్నారులిద్దరూ! "తల్లిగా తను పొందుతున్న ఆనందం; వాళ్ళ జిలిబిలి పలుకులలో, లేత నవ్వులలో, చిలిపి చేతలలో, తను అనుభవిస్తున్న తృప్తి, ఇవే చాలు తన జీవితానికి!" అనిపించసాగింది శారదకి.

కాని, అలా ఎంతోకాలం సంతృప్తి పొందలేక పోయింది. మరో రకం సమస్య ఆమెకు ఎదురైంది. పిల్లలిద్దరికి కొద్దిగా ఊహ తెలిసినప్పటినుంచీ, "అమ్మా! నాన్న రోజూ ఎందుకు ఇంటికిరారు? వచ్చినా, మమ్మల్ని ముద్దులు పెట్టుకోరేం? నీలా మాతో ఆడుకోరేం? అందరి నాన్నలూ. అమ్మలూ కూడా ఎంతో సరదాగా ఉంటారు. నాన్నకి మేమంటే కోపమా?" అని అడగటం మొదలు పెట్టేరు.

"కాదమ్మా! కాదు! నాన్నకి మీరంటే కోపంలేదు. అతనికి మన అవసరమే లేదు. మత్తుగా డబ్బుంది. ఆ నాణేల ఫలాలకు ఆశించే అంధ

మైన రామచిలుకలు ఆ పంజరంలోకి వస్తాయి. ఇక మనతో పనేం ఉంది" ఆమె మనసు మూలిగేది. ఆ పసివాళ్ళకు మాత్రం ఎలాంటి సమాధానం చెప్పలేకపోయేది.

అలాటి ఓ రామచిలుక సరాసరి ఆ ఇంటిలోకి ఎగిరివచ్చింది. ఆ చిలకతో తన గోరింక సాగించే ప్రణయకేళి మాత్రం తన మనస్సును పూర్తిగా కలచివేసింది. మళ్ళీ మూర్తితో ఘర్షణ పడకుండా ఉండలేక పోయింది "ఏమిటిది? పెళ్ళంటే సాంఘిక మర్యాద అన్నారే, మరి ఆ మర్యాద మీ రతి క్రమించటం కాదా?" మూర్తి మాటే మూర్తికి అప్ప చెప్పాను అనుకుంది. కాని, మూర్తి తేలికగా నవ్వేస్తూ, "నీ నుంచి నాకు సరియైన కంపెనీ లభించలేదు. అయితే నీ వృత్తి, నీ పిల్లలు ఇవి తప్ప ఇంకేం అక్కరలేదు నీకు! అందుకే నాకు మరో తోడు కావాలనిపించింది" అన్నాడు.

"నావల్ల మీరు పొందలేక పోయిందేమిటి? కాకపోతే మీరు జీవిత మాధుర్యం అంతా ఇమిడి ఉందనుకొనే మధువు, ఆ రకం అలవాట్లు నేను సహించలేను. అంతే"

"చాలు! అది చాలదూ! నా మనస్సుకు నచ్చి, నా కోరికలు తీర్చ గలిగే మరో యువతి అందుకే నేను తెచ్చుకున్నది.

అంత నిష్కర్షగా మూర్తి మాట్లాడుతుంటే ఇంకా తను అతనితో వాదించి ప్రయోజనం లేదనుకుంది.

తనలో తనే ఆలోచించుకొని ఓ నిశ్చయానికి వచ్చింది. ఇలాగే అంటీ అంటనట్టు మూర్తితో కలిసి ఉంటూ కాలం గడపటం ఇంక

అసాధ్యం. అలాగే జరిగితే పిల్లలిద్దరూ కూడా పెడత్రోవ పడతారు. అతని ధావాలే వాళ్ళూ అలవరచు కుంటారు. ధనగర్వాన్ని పెంచుకుంటారు. నిరాడంబరంగా, నిర్మలమైన మనస్సుతో, తన చిరంజీవులు పెరగాలంటే ఈ పసితనంలోనే వాళ్ళని ఈ వాతావరణం నుంచి పూర్తిగా దూరం చేసేయాలి, ఇలా గట్టిగా తీర్మానించుకొని, తను ఈరోజు శ్రీధరును కలుసుకుంది. కాని, అతను తన నిశ్చయాన్ని ఆమోదించేటట్లు లేడు. ఎలాగయినా, నచ్చ చెప్పి తన మనస్సుని మళ్ళించాలను కుంటున్నాడు. అలా మాత్రం జరగటానికి వీల్లేదు. తన ఆలోచనల్లోంచి తేరుకుని, వాస్తవంలోకి వచ్చింది శారదాదేవి!

"ఏమిటి శ్రీధర్‌గారూ! అలా మౌనంగా ఉండిపోయారేం? నాకు మీరు ఈ సహాయం చేయదలచుకోలేదా?"

శ్రీధర్ ఉలిక్కి పడ్డాడు! "అలా అనికాదు శారదా? ఎంత ఆలోచించినా నువ్వు తొందర పడుతున్నావేమో అనిపిస్తోంది. నాకు!"

"లేదు శ్రీధర్‌గారూ! నేనే చాలాకాలంగా మీతో మనస్సువిప్పి మాట్లాడలేక పోతున్నాను. నా సంసార జీవితంలోని ఒడిదుడుకులు మీదాకా రానివ్వటం ఎందుకని ఊరుకున్నాను. నేను క్షణం క్షణం అనుభవించే మనోవ్యధతో కుమిలి పోతున్నాను. నా బ్రతుకునైతే ఈడ్చేగిలను గాని, కన్నపిల్లల భవిష్యత్తును నాశనం చెయ్యలేను. వాళ్ళ కోసమే నేనిలా చేయాలను కుంటున్నది" అంటూ తన మనస్సులోని అలజడినంతా శ్రీధర్ ముందు వెలువరించింది శారదాదేవి!"

శ్రీధర్ విస్తుపోయి కూర్చున్నాడు. ఇప్పుడు చెప్పండి. "ఇక నేను ఈ నిర్ణయానికి రావటం, పొరపాటంటారా?— అనలేరు!! నాకు తెలుసు.

నేను మూర్తిగారి నుంచి దూరం అయి నా స్వశక్తితో, నా పిల్లల్ని పెంచుకొని ఉత్తమ పౌరులుగా దిద్దుకుంటాను. ఇప్పటికే వాళ్ళు ఈ సుఖాలకు అలవాటు పడిపోతున్నారు. ఎంత త్వరగా నేను కోరుకుంటున్నట్లు జరుగుతే అంతమంచిది" అంది శారద.

"నువ్వంటున్నది నిజమేగాని శారదా! అప్పుడు మరో రకం సమస్య ఎదుర్కోవలసి వస్తుందేమో? ఆ విషయం కూడా ఇప్పుడే ఆలోచించుకోవాలిగా! కేవలం పిల్లల కోసమే ఆలోచిస్తే భర్తను వదిలేసిన స్త్రీగా ఈ సమాజంలో నువ్వు చులకనైపోవూ?"

శారదాదేవి పేలవంగా నవ్వింది. "ఇలాటి భయంతోనే ఎంతోమంది తను బ్రతుకునేకాక పిల్లల భవిష్యత్తును కూడా చేతులారా నాశనం చేస్తున్నారు. ఒక్కమాట చెప్తాను వినండి శ్రీధర్‌గారూ! తల్లిదండ్రుల మధ్య సరైన అవగాహన లేక అభిప్రాయభేధాలతో. చీటికీ, మాటికీ" కీచులాడుకునే ఇంట పుట్టి పెరిగిన పిల్లలే దేశద్రోహులుగా, హంతకులుగా, దొంగలుగా, మరెన్నో దుష్కృత్యాలు చేసేవారుగా తయారవుతున్నారు. నా పిల్లల విషయంలో అలా జరగటానికి వీల్లేదు."

"ఎంత తీవ్రంగా ఆలోచించావు శారదా! నేనేకాదు నీ అభిప్రాయం ఎవరూ కాదనలేరు. నువ్వాశించినట్లే జరుగుతూందిలే!" అన్నాడు శ్రీధర్.

శారదాదేవి మనస్సు తేలికపడింది.

* * *

తను కోరుకున్న గమ్యం చేరుకోవటానికి శారదాదేవి పిల్లలిద్దరితో రైల్లో ప్రయాణం చేస్తోంది.

"అమ్మా! మన వూరు ఎప్పుడొస్తుంది!" కుతూహలంగా అడిగాడు బాబు.

"వచ్చేస్తుందిలే ఈ రాత్రికల్లా మనం మన ఊళ్ళోనే ఉంటాం—"

"అక్కడ ఎవరుంటారు?" అమాయకంగా అడిగింది పాప.

"మనింట్లో మనం ముగ్గురమే ఉంటాం."

ట్రైను దిగిన తర్వాత ఉన్న కొద్దిసామానుతో ప్లాటుఫారము మీదికి రాగానే మళ్ళీ బాబు ప్రశ్నలు వేయటం మొదలు పెట్టాడు. "మనల్ని తీసుకు వెళ్ళటానికి కారు రాలేదేం? ఈ రిక్షాలో ఎక్కుస్తావా! ఏమిటి?"

"అవును బాబూ! పెద్ద పెద్ద ఆ కార్ల కన్నా చిన్న రిక్షాలే ఎంతో బాగుంటాయి!" అనేసింది.

రిక్షాలో తన నివాసానికి పిల్లలిద్దరితో పయనం సాగిస్తోంది. గతుకుల బాటలో రిక్షా కదిలిపోతోంది. ఇంక తను పయనించేది గతుకుల బాటయే! అయినా తన బిడ్డలకు మాత్రం తను బంగారు బాట ఏర్పరచాలి! ఎంత శ్రమించైనా ఏర్పరిచ గలుగుతుంది కూడా. అనుకుంది శారదాదేవి.

*
* *